

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมและลักษณะความเป็นผู้นำ
โดยวิธีการทางสังคมมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

ชื่อผู้เขียน นางสาวประไพ เดชมา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์จรินทร์ สกุดถาวร ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ บรรเทียงสุข กรรมการ
อาจารย์อาคม ไทยรินทร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคม ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยวิธีการทางสังคมมิติ
2) วิเคราะห์ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่เป็นผู้นำกลุ่มจากวิธีการทางสังคมมิติ และ
3) เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เป็นผู้นำกลุ่ม
จากวิธีการทางสังคมมิติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท ที่
กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 580 คน ซึ่งได้มาจากการ
สุ่มตัวอย่างแบบเป็นกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบสังคมมิติ มีทั้งหมด
4 สถานการณ์ และแบบสำรวจลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
เป็นแบบบังคับให้เลือกตอบ จำนวน 49 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสังคมมิติ และ
ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนมีการคบหาสมาคมกันเป็นกลุ่มใหญ่มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การรวมกลุ่ม 3 คน การเลือกกันเป็นลูกโซ่ การรวมกลุ่ม 4 คน และการคบกันเป็นเพื่อนคู่หู ตามลำดับ อย่างไรก็ตามมีนักเรียนจำนวน 24 คน จาก 580 คน ที่ไม่ได้รับการเลือกจากสมาชิกในกลุ่มเลย

2. นักเรียนที่เป็นผู้นำกลุ่ม มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับ 1 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ อันดับ 2 และด้านความมีคุณธรรม อันดับ 3

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เป็นผู้นำกลุ่ม มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านความมีมนุษยสัมพันธ์และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title Sociometry-Based Analysis of Social Relations and Leadership Characteristics of Lower Secondary Students from Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of Chai Nat Provincial Primary Education

Author Miss Prapai Dechma

M.Ed. Educational Psychology and Guidance

Examining Committee

Assoc. Prof. Charin Sakultaworn Chairman

Asst. Prof. Dr. Sawas Bunturngsook Member

Lect. Arkom Thairin Member

Abstract

The purposes of this research were to analyze 1) sociometry-based social relations of lower secondary students, 2) sociometry-based leadership characteristics of students who were group leaders, and 3) compare sociometry-based leadership characteristics of male and female students who were group leaders.

The sample used in this research were 580 lower secondary students from educational opportunity expansion schools under the office of Chai Nat provincial primary education, studying in the second semester of the 1998 academic year. The sample selection used was by stratified random sampling method. The two instruments used were a sociometric test which consisted of four situations and a leadership characteristics questionnaire with 49 items. The data was analyzed using the sociometry-based and the statistics used were frequency, percentages, arithmetical means, standard deviations and t-test.

Research findings were as follows :

1. The majority of students social relations were mostly in big groups , followed by groups of three , the choice was in chain , groups of four and pal in pairs , respectively. However , there were 24 out of 580 students who were not selected by peers.

2. The first leadership characteristics of group leaders was responsibility followed by human relationships and morality.

3. There was significant difference at .01 when human relationships and creative thinking of male and female group leaders were compared using t – test.